

INGENIØREN PÅ STUDIETUR

Rejsebrev fra Bruxelles og Mechelen: EU og datajournalistik

Hold nu op, et brag af en tur vi har været på i Belgien. Vi har fået virkelig meget ud af det – tak for støtten! Vi var afsted i otte dage, hvor den første halvdel foregik i Bruxelles med EU-tema, og den anden halvdel foregik i nabobyen Mechelen til konferencen Dataharvest om datajournalistik, undersøgende journalistik og crossborder-journalistik.

Søndag den 12. maj

Klokken var kun 7 om morgenen, da vi søvndrukne mødte op i Københavns Lufthavn for at nuppe en halvanden times flyvetur til Bruxelles. Efter lidt forvirring på en stor togstation i Bruxelles fandt vi vores Airbnb og fik noget at spise, selvom stort set alt er lukket i Belgien - også i Bruxelles - på en søndag. Eftermiddagen og aftenen brugte vi på at gå byen tynd og smage på de lokale delikatesser, altså vafler og trappistøl.

Mandag den 13. maj

Diverse dubbels og quadrupels var lige akkurat til at mærke, da vi i høj solskin spadserede til Dansk Industris kontor i EU-kvarteret. Her mødtes vi kl. 9 med Stanislav Stanchev, konsulent for DI i Bruxelles. Han fortalte om, hvordan DI arbejder med at varetage danske virksomheders interesser på EU-plan. DI er den danske interessegruppe, der holder flest officielle møder med Europa-Kommissionen. Vi lærte f.eks., at lobbyister har mest indflydelse i starten af et lovforslags rejse - dvs. i idéfasen til et lovforslag, altså inden det overhovedet er blevet foreslået af Kommissionen. Vi lærte også, at det sværeste for DI er at udarbejde deres standpunkts-dokumenter, fordi de skal finde kompromisser mellem de meget forskelligartede virksomheder, der er medlem af DI. Fun fact: Når DI skal forhandle med sine europæiske kolleger – de øvrige brancheorganisationer i EU – bliver DI og Danmark ofte set som "hippierne".

Lidt senere på formiddagen besøgte vi Europa-Kommissionen for at deltage i den daglige Middy Press Briefing kl. 12. Det foregik i et spændende sprogmiks mellem engelsk og fransk, og vi hørte blandt andet en journalist stille et spørgsmål til en historie om flyafgifter, som vores eget praktiksted senere samme dag skrev række artikler om.

Vi rundede dagen af med en kaffeaftale i selskab med Morten Buttler, der er EU-korrespondent ved Børsen. Han fortalte om arbejdsgangene som journalist i Bruxelles, og om hvordan han arbejder med at vinkle fjernt EU-stof, så det bliver konkret og appetitligt for danske læsere. Han gav indblik i, hvordan man som ny journalist på EU-området kan komme hurtigt ind i maskinrummet i Bruxelles og forklarede, hvordan han selv havde fået sig adgang til at etablere et netværk af EU-kilder, som han ofte benytter sig af til at finde nye historier. Udover de personlige kontakter pointerede han, at der stort set altid er en historie at finde i de skriftlige dokumenter, som regelmæssigt bliver offentliggjort fra blandt andet EU-Kommissionen. Det tungeste arbejde er at sortere og prioritere den enorme mængde information, der kommer ud.

Tirsdag den 14. maj

Vi drak kaffe og spiste morgencroissanter med Berlingskes EU-korrespondent Eva Jung, som fortalte om sine arbejdsmetoder og om tjansen som EU-korrespondent. En stor del af arbejdet foregår i Bruxelles, men det giver også muligheder for reportager i medlemslande som Ungarn og Tyskland. Hun fortalte, at det var svært at vænne sig til den form for journalistik, man bedriver i EU - her er mange kilder nemlig anonyme, og mange historier opstår på baggrund af rygter. Til gengæld er det nemt at snakke til baggrund med embedsmænd - modsat her i Danmark - men så citeres de anonymt, "siger en EU-diplomat". Vi snakkede også om skiftet og overlappet fra hendes rolle som graverjournalist, fordi hvidvaskskandalen udspillede sig, kort efter hun var flyttet til Bruxelles.

Senere på dagen troppede vi op hos NGO'en Transport & Environ-

ment. T&E ansætter en del eksperter med specialer f.eks. jettflys udledninger og NCAP-tests – hvilket gør det let for journalister at få gravet sig ned i de finere nuancer og detaljer af meget teknisk stof. De laver selv prognoser og analyser, men de kan også lokkes til at kommentere på sager, som de ikke selv har startet. Her lærte vi også, at de typisk tager fat i Politiken først, hvis de vil tippe om lette sager med bred appel, som »pretty much anyone« kan dække. De lidt mere kedelige og tekniske historier sendes til Ingeniøren – tak, men i fremtiden vil vi også gerne have de »lette«.

Onsdag den 15. maj

Klokken 9 skulle vi mødes med energiredaktør Frédéric Simon fra EU-mediet Euractiv. Euractiv er et lidt specielt medie, fordi det er sponsoreret af virksomheder og organisationer. Det foregår sådan, at der opstår i hul i dækningen af en særlig branche - f.eks. energi og miljø, landbrug og fødevarer, it og digitalisering eller transport - og så betaler aktører i den branche for, at Euractiv kan ansætte en eller flere journalister til at dække det område på EU-plan. Udover forretningsmodellen fortalte Frédéric Simon om, hvordan han finder historier: Det er meget aktualitetsbetinget, hvis der er en stor gaspakke på vej, ved han, at det er det, han skal beskæftige sig med.

Efter halvanden time hos Euractiv gik vi over på den anden side af vejen til Residence Palace, en flot art deco-bygning, som huser en masse pressefolk på den ene eller den anden måde. Vi skulle mødes med Renate Schroeder, direktøren for European Federation of Journalists, som er Dansk Journalistforbunds paraplyorganisation. Hun fortalte om fagforeningernes udfordringer i øvrige EU-lande (i nogle EU-lande er færre end 5 % af journalisterne medlem af en fagforening), om stigende kriminalitet, vold og trusler mod journalister i Europa, om en truet pressefrihed og meget mere. Et rigtig spændende indslag på vores tur.

Eftermiddagen gik med frokost og en lur i en park, inden vi begav os ned mod Europa-Parlamentet, hvor aftenens såkaldte Eurovision Debate skulle afholdes: Debatten mellem EP-partiernes spidskandidater til posten formand for Europa-Kommissionen. Her mødte vi ind kl. 15:30, og så gik dagen ellers med pressemøder og "networking cocktails", inden vi kl. 20:30 kunne tage plads i plenarsalen, hvor debatten skulle foregå. Lidt før kl. 21 kom spidskandidaterne - herunder Margrethe Vestager, Manfred Weber og Frans Timmermans - på scenen, og fra kl. 21 blev det hele afviklet i god, halvtåkrummende Eurovision Song Contest-stil. Men det var en god oplevelse! Og Danmark var vist det eneste EU-land, som ikke sendte debatten på direkte tv... (men så kunne man se den på DR's hjemmeside). Vi lærte flere ting den aften:

- 1) At Danmark har dygtige pressefolk i EU, og de er eksperter i et væld af områder, som slet ikke dækkes nok i Danmark.

2) At Europa-parlamentet er et endnu større cirkus end Borgen, men til gengæld er der ikke så mange danske journalister. Manegen er åbenbart ikke så fed for dansk publikum som Folketinget.

3) At Twitter-segmentet af Spitzenkandidat-debatten var endnu mere kikset, når man sad i salen. En finsk journalist, der hakkende læste sig igennem twitter-statistik, lod dog til at have et formål – nemlig at flokke af sminkører kunne vælte ud fra bagtæppet som svedperler fra en muggen ost og duppe pudder i fjæset på nogle af EU's mest prominente politikere. Apropos Twitter: Det er generelt det foretrukne kommunikationsmiddel hos EU-embedsmænd og -journalister, og mange historier både opstår og breakes her. Der sker især ting og sager på #EUCO.

Louise Holst Andersen @louholand · 15. maj

Hørt i Parlamentet: "Har I fået pladser i selve salen?? Det ville mange i Bruxelles give deres højre hånd for!"

Ja, der er stil over det, når Ingeniøren er på studietur.

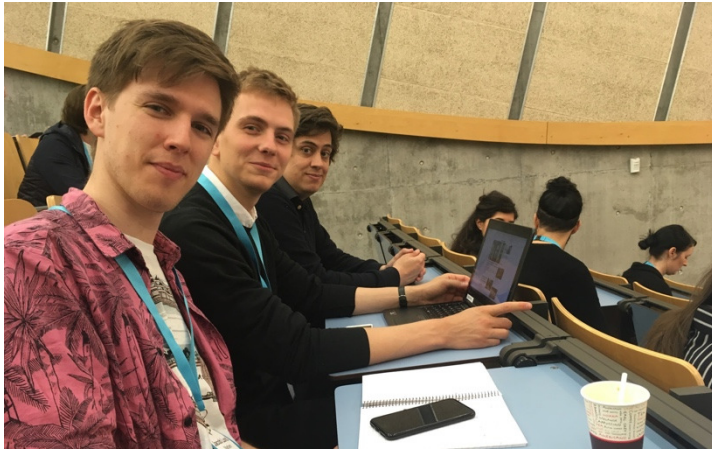
@EUDebate #EUElections2019 🇪🇺 #TellEurope 🇪🇺

Torsdag, fredag, lørdag og søndag 16.-19. maj

Torsdag morgen tog vi til den charmerende naboby Mechelen, hvor det officielle sprog skiftede fra fransk til flamsk, og hvor konferencen EIJC & Dataharvest 2019 skulle afholdes. Torsdag var vi til en heldags workshop, som handlede om at dække økonomisk kriminalitet - og om hvordan man følger et pengespor. En ultra nørdet gennemgang af virksomhedsregnskaber.

Fredag startede vi med Eva Jungs keynote om Danske Banks hvidvaskskandale, og derefter blev vi spredt for alle vinde, mens vi gik til forskellige oplæg og workshops i løbet af de tre dage.

Vi var f.eks. til The Implant Files, Searching the web, Europe1 DegreeWarmer, Reporting on air quality, How to track persons online, Tracking European weapons to conflict zones, Ghost offices and expense secrets, Advanced SoMe research, Using code to report on cybercrime, Research radicalization of the European far-right on Youtube, Bullet-proofing your

investigation, Grand Theft Europe - unveiling massive VAT fraud, Freedom of Information requests in the EU - institution by institution, FOI Tactics, og mange, mange flere.

Kort sagt kom vi hjem med redskaber som scraping, EU-aktindsigt, avanceret research (stalker skills) og databaseløsninger samt et indblik i alt det som også er datajournalistik, selvom det kun omfatter et excel-ark og en pokkers masse spørgsmål. En enormt anbefalelsesværdig conference.

Vi tror ikke, vi kunne have presset mere læring ud af den tur – den fik virkelig alt, hvad den kunne bære. Vores råd til andre vil nok også være at sørge for at have en lille smule mere fritid, end vi havde - men samtidigt ville ingen af os være foruden de møder og oplevelser, vi fik i løbet af de otte dage. Vi lærte utroligt meget.

Tusind tak for støtten, Kreds 1!

De bedste hilsner

Christoffer Elmann Ranhaug, Jacob Lund Madsen, Louise Holst Andersen og Niels Møller Kjemtrup.

